

die als „meester refeneerder” zou fungeeren en van wien waarschijnlijk het plan is uitgegaan. Aan de zuidzijde van het Haringvliet tusschen Van der Swijp en den heer Willem Visch werd een huis gekocht, dat voor de raffinaderij zou worden ingericht; de benoodigde „pannen, potten, vormen ende wat daeraen dependeert” werden eveneens aangeschaft. Genoemde Johannes zou de technische leiding hebben; „het volcomen gesach, dierectie ende gouvernement” en daarvoor de som van zeshonderd caroligulden genieten. Voor kost-, slaap- en waschgeld van elken knecht zou hij tweehonderd en twintig gulden in rekening mogen brengen. Hij was verplicht om voor zijn administratie „te houden pertinente notitie in twee off meerder registers namentlyck een dagelijcx bouck off journaell daer provisionelyck alle de dagelijcxse verhandelingen werden geannoteert ende een grootbouck, daerinne alles pertinent wert overgedragen, opdat men daerinne cortelyck tot allen tijden can sien (ondervinden) hoe het met de voorschrevene compagnie staet”.

Het blijkt niet of dit plan is doorgegaan; alleen het concept-contract is aanwezig en Goutswaert, inmiddels burgemeester geworden, overleed reeds 29 April 1645.

Van een eind 17de-eeuwsche raffinaderij noemen we „het groot contract van societeyt of gemeenschap en maetschap van negotie in de raffinaderije van suykeren”, dat 25 December 1694 voor den tijd van twaalf jaar voor notaris Hans Smits gesloten werd door den koopman Dirk Seelen als geldschieter en Casparus Smit als technisch bedrijfsleider. De zaak werd gevestigd in het pakhuis van den eerstgenoemde op de Punt aan de zuidzijde van de Wijnhaven. Van de veertien artikelen zij het ons geoorloofd het negende hier over te nemen. Het luidt aldus: „Sullen de winsten, die onder Gods zegen staende dese compagnie sullen comen te vallen en avanceeren, in de compagnie blijven tot het uyteinde toe, omme de compagnie in haerselven dies te magtiger te maecten, ten ware dat de contrahenten gesamentlijck anders goetvonden”.

Het is wel zeker, dat het aantal suikerraffinaderijen te Rotterdam in de 17de eeuw en het begin der 18de eeuw zeer belangrijk moet geweest zijn. Immers reeds toentertijd voelde de Vroedschap zich verplicht, om maatregelen tegen de misbruiken in dien tak van nijverheid te nemen. Zij stelde toch 3 Februari 1720 reeds de